

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Cesarjevič Rudolf.

epričakovano, kakor vsi veliki dogodki, a z elementarno silo treščila je na Avstrijo velika nezgoda. Prestolonaslednik, cesarjevič Rudolf, je včeraj zjutraj mej 7. in 8. uro nagloma vsled srčne kapí ostavil svet. Mrtvega našli so ga v postelji.

V cvetočej moškej dobi, krepkega na duhu in na telesu, ko se nihče tega ni nadejal, pokosila ga je neizprosna smrt s svojo koščeno roko ter prizadela cesarskim roditeljem, ljubljeni soprogi in vsem članom visoke cesarske hiše neizrečeno gorjé, zadela pa tudi kruto vse dinastiji vedno udane narode obširne Avstrije.

Vsa država utopljená je danes v globoko žalost. Danes ni znati razlike niti glede národnosti in veroizpovedanja, utihnile so vse strasti, vsa nasprotstva, kajti vsa srca prešinja jedna in ista velika bol, jedno in isto prežalostno čustvo, vsem teko iz očíj solze odkritosrčne žalosti.

Kakor je v letu preteklem vse iz globočine srca radovalo se štiridesetletnice cesarjeve, tako danes milijoni in milijoni žalujejo z viteškim cesarskim očetom. Žalost cesarjeva je tudi žalost vseh njegovih narodov, ker jih z ljubljnim vladarjem spaja iskrena ljubezen in verna udanost.

Vsi narodi britko čutijo grozni udarec, ki je staroslavni dinastiji vzel dediča, narodom pa nadobudnega prestolonaslednika, poklicanega, da kdaj vzame cesarsko žezlo v svoje roke in bode zaščitnik narodne blaginje, pospeševatelj znanostij in umetnostij, katere je že sedaj tako iskreno gojil, da bode po svojega uzornega očeta vzgledu deloval za države srečo in slavo. Vse te zlate upe uničila je nagla nepričakovana smrt, trde usode neusmiljena roka.

Težko je pri tolikem udarci najti tolažbe, a Avstrije zvezda prebšla je že toliko viharjev, naš viteški vladar kazal je vedno toliko duševne kreposti in pravih cesarskih vrlín, da bode pretrpel tudi to nepopisno bol.

Bog Ga ohrani in daj Njemu in vsej cesarski hiši potrebne moči, kakor tudi nam, da si vkupe ž njim prizadevamo zaceliti rano, ki jo je tako globoko zasekala usoda!

Došli so nam z Dunaja še nastopni telegrami:

„Vsi jutranji listi izišli so v žalni obliki. Njih članki, posvečeni pokojnemu cesarjeviču so polni najgloblje bolesti. Pokojnika proslavljajo kot kinč vse cesarske hiše, zvezdo upanja za narode v Avstro-Ogerski, blazega zaščitnika, veledušnega pospeševatelja umetnosti in znanosti, vsi listi so velikansk, globoko presunljiv žalni zbor.“

V ganjivih besedah izražajo najisteneje sočutje na žalosti cesarja, cesarice in cesaričinje vdove. — „Wiener Zeitung“ ima na prvi strani samo črnoobrobjeno uradno naznanilo: Njegova c. kr. visokost, najvzvišeneji cesarjevič nadvojvoda Rudolf včeraj 30. t. m. mej 7. in 8. uro zjutraj v svojem lovskem gradiču v Mayerlingu pri Badenu vsled srčnega mrtvouda nagloma umrl. — Poročevalec, ki ga je v Mayerling odposlal „Fremdenblatt“ javlja: Cesarjevič se je v ponedeljek opoldne z dvorno kočijo pripeljal v Breitenfurth, kjer ga je čakal Dunajski fíjaker. Cesarjevič ni rabil voza, ampak šel je peš po potu v Mayerling, najboljšje volje razgovarjajoč se z gosti lovci. Ko je v torek po končanem lovu se vrnil, tožil je, da ga glava boli, odšel v svoje sobe in odpovedal svojo udeležbo pri obil-

teljskem obedu, določenem zvečer. Torek zvečer delal cesarjevič v spalni sobi, pisal več pisem. Na dan nesreče bil cesarjevič pred 7. uro vzbujen. Pozvonil je mnogoletnemu kamorskemu služniku Ivanu Loscheku ter zaukazal zajutrek malo pred 1/2 8. uro. Povelje izvršujoči osobni kamorski sluga našel cesarjeviča mrtvega v postelji. Filip Koburški in grof Josip Hoyos bila sta na grajskem dvorišču, ko je osobni kamorski sluga smrtnobled z grozno vestjo priletel iz gradiča. Tekla sta v cesarjevičovo spalno sobo, videla pa takoj, da je človeška pomoč zaman. Princ Koburški, ves potrjen po grozni nezgodi, ostal pri smrtni postelji uzvišenega svaka, grof Hoyos peljal se je čez Baden na Dunaj naznanjat cesarski obitelji strašno vest.

Grof Hoyos dospel v lovski obleki ob 1/2 12. uri na dvor in šel takoj v cesarjev kabinet, od koder se je v četrt ure vrnil. Takoj potem hitel cesar k cesarici, ki je po prvih trenutkih skrajne srčne bolesti našla nadčloveško moč, da je na strani cesarjevi šla k cesaričinji. Le z velikim naporom pregovorila sta cesar in cesarica cesaričinjo Štefanijsko, da se ni takoj odpeljala v Mayerling. Cesar šel je potem v svoje sobe, kjer je do 3. ure popoldne ostal v globoki žalosti sam. Potem

dal je cesar ukaze za prepeljanje pokojnika ter vsprejel poročilo dvornega svetnika Widerhoferja, ki je bil dopoludne v Mayerling odposlan. Widerhofer peljal se je potem zopet v Mayerling. Umrliji ostanki cesarjevičevi prepeljali so se po noči z vozom iz Mayerlinga v Baden, od tam na Dunaj pa s posebnim dvornim vlakom, ki je odšel ob 12. uri 20 minut.

Na Dunaji stale so velike množice ljudstva, žalno molčeče, na južnem kolodvoru. Kratek poziv stražnikov bil je dovolj, da je občinstvo ostavilo kolodvor, ko se je bližala ura, da se ima pripeljati mrlič. Malo pred polunočjo nesla je četvorica dvornih lakajev črno pregrneno mrtvaško nosilnico na peron. Ob 3/4 1. uro dospel je vrhovni dvornik Hohenlohe, ob 1. uri pripeljal se je vlak. Krsto dvignili so iz vagona, položili na nosilnico in pokrili s črnim baržunastim mrtvaškim prtom, na katerem je bil utkan velik zlat križ. Vsi prisotni odkrili so se v globoki tišini. Za krsto stopal je dvorni župnik Mayer, za njim vrhovni dvornik in cesarjevičeva adjutanta podpolkovnik grof Orsini, Rosenberg in stotnik pl. Giessl, ki sta vodila prepeljanje mrliča. Krsto so potem s furgonom, v šestero predpreženim, peljali na dvor. Na desno in levo jahali so po trije gardski konjiki. Množica pred kolodvorom snela je pokrivala. Na dvorišču cesarskega dvora čakala tudi velika množica, ki je mrtvega cesarjeviča isto tako molčeče pozdravila. Krsta prenesla se je takoj v sobe visokega pokojnika.

Zbornica poslancev snide se jutri ob 12., gospodarska zbornica ob 1. uri, da izjavita svoje sožaljenje. — V izložbah umetnih prodajalnic povsod razstavljene podobe umrlega princa, velike množice ljudstva stoje okolu, vsem se vidi, kako jih je prevzela neizgovorna žalost, ki je potrla vse prebivalstvo dunajsko. Jako veliko dam se vidi že v žalnih oblekah.

Cesarjeviča smrtna soba v Mayerlingu je jako enostavno opremljena. Postelja je od navadnega orehovega lesa, nad njo v srebrnem okviru cesaričinje podoba. Na pisalni mizi ležale so akvarelne slike, knjige, velika mapa z načrti za zgradbe in dvoje neodprtih pisem. Dvorni uradniki, jedva prišedši z Dunaja, sestavljajo zapisnik in pečatijo pisma in listine.

Dvorni župnik Mayer blagoslovil mrliča, čegar glava leži na dveh blazinicah. Drazega mrtvega obraz ne kaže niti najmanjše premembe. Voz za prepeljanje umrlih ostankov, ki ga je dala mestna občina Badenska in so ga spremljali žandarmi, odpeljal se je o 1/2 8. uri, dospel ob 1/4 9. uro na Badenski kolodvor, kjer je ogromna, tihomolčna množica ljubljene cesarjeviča razoglavlja pozdravila. Princ Filip Koburški dospel na Dunaj ob 1/2 10. uri zvečer. Nadvojvoda Fran Ferdinand iz Prage, nadvojvoda Oton, nadvojvodinja Marija Jozefa, poslednja v globoki žalosti iz Brna na Dunaj prišli. Drugi izven Dunaja bivajoči člani cesarske hiše pridejo takoj.

„Neues Wiener Tagblatt“ javlja: Cesar Fran Josip, ki je več ur sam ostal v svoji delavni sobi, bil je popoldne pri vsprejemu članov cesarske rodbine, izražajočih svoje sožaljenje, že jako miren in izražal je svojo udanost v božjo voljo v ginljivih besedah. Cesarica morala je popoldne v posteljo. Nadvojvodi Karol Ludovik in Albreht šla sta skrajno potrta in glasno jokaje z dvora. Princ Leopold bavarski in princesinja Gizela dospela ob 6. uri zjutraj na zapadni kolodvor, kamor se je bil cesar pripeljal, da ja vsprejme. Ko sta princ in princesinja ostavila vagon, hitel jima je cesar nasproti ter je oba solzeč se ponavljaje objel in poljubil. Princesinja Gizela bila je utopljenka v žalost. Potovalci ostavili so vlak še le potem, ko so bili pozdravi Najvišje in višje gospode končani. Iz Gmundena pripeljali so se vojvoda Filip, vojvodinja Marija Terezija Virtemberška z otroci. —

Moško pevsko društvo, ki je odpovedalo svojo predpustno veselico, ima danes občni zbor, da se posvetuje ob izjavi sožaljenja. Ceste in ulice mej predkraji in dvorom polne ogromne množice. Vse mesto razobeša črne zastave.

Materijalna svoboda.

Beseda: svoboda je osobito v Slovencih tako idealna in vzvišena, da jo rabimo le tedaj, ko nam vzplamti duša v boji za enakopravnost našega naroda in da zaznamujemo z njo le politično narodovo svobodo.

Nenavaden nadpis smo izbrali torej vrsti članov, ki nas bodo vodili v prozajice, hud boj našega naroda, kazaje trud, delo in zmago, ki nas še čaka, predno se morejo spremeniti naše idealne politične sanje v pravo politično svobodo. Tisoč let pričakovali smo Slovenci moža odrešitelja, ki nas je izdramil iz nečastnega narodnega spanja v življenje duševnega dela. Zaman ni odmeval klic odrešiteljev po naših gorah in dolinah: „Slovenci ustanite, zora, solnce uzbaja vsem sosednim narodom, le vas pozdravlja v spanju!“

Poslušali so naši blagi možje kakor v sanjah rešiteljev glas in dvignili so uma svetle meče, zoralo so brazdo duševnega dela. Légli so v večno spanje prvi naši narodni ratarji, a veselo poganja zasejano narodno zrnje, zeleni, se dviga, cvete in zori in zibati se mora prej ali pozneje zlato klasje na polji narodne svobode. Uravnano je naše politično in duševno delo. Mož za možem se umika sicer prisiljen po zakonih neizprosne narave, a zvesto izroča svoje delo krepkemu potomcu. Naš političen in duševni boj pričet je na vseh mejah.

In vender, kako počasi se pomikajo naše čete na bojnem polju, kake ovire se stavijo njim na težavnem političnem terenu! Srce polno idealov in ognja mladosti in oživlja roke, a materialna mōra, narodovo uboštvo tlačí naše vrste pod peto tujega ali brezsrčnega domačega nasprotnika, naša materialna sužnost je največji sovražnik zlasti domovinski svobodi.

Tisoč let čakali smo duševnega rešitelja svojega. O, kedaj rodi se nam mož, rešitelj naš, ki nas oprosti iz otožnih materijalnih spon našega nasprotnika, ki nam pije našo srčno krv, ki temni naš duh za višje človeške svetinje in pravice! Dan na dan govorimo in sanjarimo o narodovi svobodi, naroda samega, vijočega se v togi in materijalni bedi, ne vidimo. Podajmo jedenkrat narodu univerzalno zdravilo „panacee“, ki ga ozdravi in stori zmognega za vzvišene človeštva ideje.

Britka žalost nam narekuje te vrstice. Osobno prepričanje, kako beden, kakov težak je naš mili rod slovenski v primeri s svojimi sosedi, nas sili, da pokažemo voditeljem njegovim — rane, ki se razboljujejo vedno bolj in bolj — in ki prouzročujejo narodno smrt celim slovenskim okrajem.

Ugovarja se nam: Koliko smo se trudili za

materijalen blagor svojega rodu. Ustanovili smo toliko in toliko okrajnih hranilnic, izposili smo si potovalnih učiteljev, strokovne šole obetajo nam občen blagor.

Istina! Mnogo slovenskih občin ponaša se že s sposojilnicami, katere imajo le jedino senčno stran, da jih je premalo, mnogo premalo in da se preredko okorišča z njimi slovenski narod.

Sodil bi nepristranski opazovalec in tudi mi se strinjamo z njegovo sodbo, da naj se pomnože naše kmetijske posojilnice in da se na korist prometa izdatno reformujejo. Da je istina naša trditev glede kmetijskih posojilnic, dokazujejo nam najboljše uradna izvešja, ki kličejo vsaki dan naše kmetijske domove na boben in nikdar ni upnik propalemu kmetiskemu dolžniku kmetijska ali mestna posojilnica, temveč kmetijski parazit, poživljeni domačin ali tujec, ki izposojuje tako zvano „pod roko“ v skrajni sili kmetu za visoke obresti mali denar, ali pa kupec, ki daje ob času sile blago in živež za nepreračunjene obresti na up.

In vse to godi se formalno po postavi. S tem strupom, ki uniči prej ali pozneje popolnoma naše kmetstvo, imajo uraden posel naša oblastva in naši narodni poslanci, a zdravila, uničenja mu ne vedo. „Največje zlo je ono, katero sčiti v formalnem zmislu postava“, tožil je Cavour stvarč zjedinjeno Italijo, mi naglašamo: največje zasluge si prislužijo oni, ki najde pomoček uničenju našega kmetstva, ki se vrši in napreduje od dne do dne, in sicer po postavi pravično in pravilno, a po sredstvih, ki ogoljufajo ne samo dolžnika, temveč postavo samo.

Li be rius.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 31. januarja.

Predvčeraj so se godili veliki škandali v ogerske zbornice poslancev in veliki izgredi pred zbornico. Govoril je poslanec Ugron, utemeljujoč predlog skrajne levice, da se vojni zakon zavrne. Govoril je precej mirno, le semtertja je katero zabelil. Opozicija mu je močno pritrdjevala in ploskala. Ko je izustil nekaj ostrih besed, začela je ploskati tudi galerija. Zavoljo hrupa govornik ni mogel nadaljevati govora svojega. Vladna stranka zahtevala je, da naj se takoj sprazni galerija, kjer so ploskali, ceptali in kričali diaki. Predsednik je zvonil, pa se zanj nikdo zmenil ni. Z močnim glasom spregovoril je predsednik, da se galerija nema mešati v odobravanje, da bode takoj jo dal sprazniti, ker se je zagrešila proti poslovnemu redu. Te besede so pa prouzročile še le pravo burjo. Vsi opozicijski poslanci skočili so kvišku in so s pestmi žugali predsedniku, ker ne ravna po zborničnem redu. Predsednik je v silnem hrupu zopet spregovoril: „Pregledal sem ravnokar zbornični red in videl, da sem se zmotil. V njem je določeno, da ima predsednik opominjati galerijo, naj bo mirna če se pa potem še meša v debato jo pa izprazniti. Opominjam torej galerijo, da naj miruje.“ Sedaj se je toliko pomirila, da je Ugron mogel nadaljevati svoj govor. Ko je končal, začelo se je glasovanje. Ko se je glasovalo, so mnogi poslanci s svinčnikom za znakovali glasove. Če je kak poslanec, o katerem se je pričakovalo, da ne bode glasoval za vojni zakon, glasoval za vojni zakon, je kričala opozicija: „Škandal, izdajalec domovine!“ Ko je predsednik naznanil izid glasovanja, nastal je strašen krik mej opozicijo in na galeriji. „To je škandal“, klicali so, „izdajci domovine, sleparji!“ Pojdimo na ulice in vsprejmimo jih tamkaj kričali so

LISTEK.

Rodbinski spomini.

Ruski spisal G. P. Danilevski, prevel Vin ko.

III.

Babičin raj.

(Konec.)

Vest o požaru na pristavi in o pogubi upravnik z obitelji je silno porazila Ivana Jakovleviča in Ano Vasilevno. Ded je sklenil prodati zemljo in vse gospodarstvo na Bogati. Babica mu ni branila. Posestvo je bilo kmalu prodano Kurskemu trgovcu Ivanu Mihajloviču Slatinu. Ivan Jakovlevič bil je zadovoljen s tem, da je s skupljenim denarjem poplačal nemalo, posebno težkih dolgov. Ana Vasilevna pa je bila neutolažljiva.

— Ni ga več mojega raja, ni je Grunjuške, tarnala je starka: — poginila je moja Grunja z možem in hčerko, in kake strašne smrti je poginila. In vsega sem jaz kriva, jaz ... Čemu sem se bala, zakaj sem jo poslala tja? ...

Prošlo je jedno, dve leti, prošlo je nekaj let. Umrl je i ded Ivan Jakovlevič.

Ana Vasilevna po njegovi smrti ni živela več v starem Prišibskem domu. Tugovala je, ne vedoč, kam bi se dejala, ter večinoma živela v gozdni hiši Kurbatova ne daleč od žganjarne.

Neki gospod Baženov, Borisogljebski ulan in lokalni pesnik je mnogo let pred tem, leta 1802 v album babičin zapisal naslednji „Opis prijetnega kraja Kurbatova:“

„Kurbatov! ti sokrit prirodj pod gorami ...

V tebe sobranije prekrasnějših kartn;

Veličes ven tvoj vidi, obilen ti vodami

I u prirodi, znatj, ti preljubeznij sin ...

V tobe je sozereal prijetnije predmeti:

Dolnu, gori, lēs, zvērince, vodometi,

I kak iz trostnika Mahajlo koz gonjal ...

Togda — to v serdecě ja tvoj vid blagoslovjal!“

* * *

A kaj je babico vabilo v gozdno tišino, v tihi, pusti Kurbatov? Tu je umrl ded. Vrhu tega je domek Kurbatovski Ano Vasilevno zelo spominjal po njegovem obrazu zgrajenega doma na Bogati, kjer je ona prejšnje čase z Grunjo tako rada pozdrav-

ljala vspomlad. Proti koncu svojih dnij bila je babica še bolj po podobi in nravi podobna Spartanki. Prišedši iz Prišiba v Kurbatov, ukazala je izpreči konje ter s knjigo ali košarico v roki, kakor bi nabirala gobe, pobajala po okolici stare žganjarne, po gozdih in travnikih.

„Ni ga mojega raja, ni je Grunje!“ — žalovala je babica: „hotela sem jo omožiti s Kaliničem, ki kuha žganje. Dobro bi bila živela, še danes bi mene razveseljevala. A sedaj? Kje je duša njena in duša njene hčerke? Ah! ne odpustim si, nikdar si ne odpustim ... jaz sem kriva njih smrti ... jaz!“

Babica je hodila mej visokimi jelkami, po peščenem obrežji reke in mej košatimi brezami in oljsami po travnikih. Minola leta ustajala so jej v spominu. — „Ničesar, niti najmenj nesem prinesla k hiši mojemu možu,“ mislila je: „uživala sem njegovo imetje. Polovico vsega hotel mi je prepisati v dar. Vse, vse bi dala, da bi bila le Grunja živa ...“

In gozd zveni, poje, oglašča se s tisoči glasov. Po vlažnem, zgostivšem se lu tekajo sljuke in črne

na galeriji. Res se galerija hitro izprazni, in vse hiti na ulice. Ko so prvi poslanci šli iz zbornice, je še le dobrih sto ljudij stalo pred zbornico, a tolpa je hitro naraščala. Od vseh strani so prihajali ljudje, katerim se je pridružilo mnogo postopacev, ki so imeli v rokah in v žepih kamenje. Opozicijski poslanci so pogovarjali ljudstvo, da naj se razide. Toda tolpa pa je le klicala, da hoče videti Tiszo izdajalca. Ministri se neso upali iz zbornice. Nazadnje je prišlo 40 policistov na konjih, ki so spraznili ulico in spremili ministerskega predsednika domov. Škandali po ulicah so se nadaljevali. Pobjali so okna, svetilnice, zvečer se je celo na policijske streljalo, dva sta celo bila ranjena. Dogodki so bili jako podobni dogodkom ob Janskega aferi, samo, da je bilo razgrajanje še večji. Nazadnje so vojaki napravili red. Kakor se vidi, je Tisza, nekdanji ljubljene narodu, zgubil mnogo popularnosti. Ko bi bile sedaj v kratkem volitve bi njegova stranka prav gotovo propala. Demonstracije v Budimpešti nam dovolj kažejo, kako sovraštvo proti Avstriji in skupni vojski vlada na Ogerskem in vsakdo mora se vprašati, ali je bilo prav, da se je tako oziralo na Madjare.

Vnanje države.

V Belemgradu bil je shod trgovcev in meščanov, ki so sklenili osnovati društvo, ki bode snovalo **srbske** ljudske šole po Bosni in Hercegovini, da se ti dve deželi ne pokatoličita. Izvolili so odbor dvajsetih članov, ki bode sestavil pravila. Srbski listi se poslednji čas jako zanimajo za Bosno in Hercegovino. V kratkem začne izhajati nov list „Bosna“, ki se bode bavil samo z bosenskimi in hercegovskimi razmerami. Odkar so naprednjaki zgubili ves upliv, se po Srbiji javno govori, da mora te dve deželi pridobiti Srbija in da jej bode v to pomagala Rusija. Ruski upliv v Srbiji je baš zaradi tega velik, ker se zanašajo, da jim bodo Rusi pomagali. Proti Avstriji kaže se pa vedno večja nevolja, ker hoče obdržati ti dve deželi.

V nedeljo so v Peterburgu **ruskemu** polkovniku Komarovu priredili velik banket, ker je prevzel uredništvo lista „Slavjanskija Izvestija“. Dosedaj je uredoval časopis „Svjet.“ Tega banketa so se udeležili Ignatjev, srbski poslanik Simić, Bolgar Dragan Cankov in mnogo drugih dostojanstvenikov in učenjakov.

Danes bode v zbornici **francoske** morda burna seja. Ministerstvo bode stavilo zaupno vprašanje in general Boulanger pride tudi v zbornico ter bode morda predlagal, da se razpusti zbornica. Kdo ve, kak bode izid današnje seje. Prav lahko je mogoče, da pade sedanja vlada, ker oportunisti vedno trdijo, da nikdo drugi ne more več rešiti republike, kakor Jules Ferry, ki je pa skoro najbolj sovražen mož v Franciji. On je zvodil državo, da se je lotila kolonijalne politike, ki jo jako slabi in ovira, da se ne more pripraviti dovolj za boj z Nemci. Ministerska kriza v sedanjem trenutku napravila bi velike zmešnjave, kajti Boulanger in tovariši njegovi bi si dobro izkoristili položaj. Vlada je že opustila misel, da bi kaznovala one, ki delajo za plebiscit, pač pa hoče predlagati, da se veliko premeni tiskovni zakon. Pa tudi to utegne postati nevarno za vladno, ker večina radikalcev ne bode zato, da bi se kako omejila svoboda tiska. General Boulanger se je že zahvalil volicem. V svojej zahvali pravi, da se še nikdar ni tako nesramno z lažmi in obrekovanjem delalo proti kandidatu, kakor proti njemu. Zmagov v Parizu je osnovana narodna republikańska stranka, ki se opira na pravico uradnikov in odkritosrčnost občne volilne pravice. Volicem se je zahvaliti, da so osvobodili domovino zajedavk in pijavk. Zbornica ne bode odšla razpustu. Republika je sedaj odprta vsem Francozom, kateri imajo dobro voljo. — Sedaj naj le ustopijo, drugi pa morajo vun. Svojo zahvalo končuje z besedami: „Živela Francijo, živela republika!“ Kakor je vidno, je ta zahvala zopet polna grom-

vitih fraz, kako pa misli Boulanger osrečiti državo, tega pa ne izvemo iz nje.

Zbornica **italijanska** izvolila je Biancherija predsednikom. Dobil je 256 glasov. Podpredsedniki so voljeni Villa, marquis di Rudini, in Maugonata.

V **nemškem** državnem zboru bilo je predvčeraj drugo branje predloge o afriških zadevah. Za poročevalcem Meyerjem poprijel je besedo poslanec Richter. Njemu se dozdeva neumestno, da se Wismannu dajo tako obširna pooblastila. Veseli ga, da je državni kancelar tako naglašal v prvem branji dobre odnose z Anglijo, a to se čudno ujema s pisavo vladnih listov, ki že dolgo napadajo vse, kar je angleškega. Govornik dokazuje, da je vsemu kriva nemška afriška družba in pa carinska sistema, iz katere je dobivala ta družba dohodke. Nemci bodo od svojih kolonij le zgubo imeli, kakor jo imajo Portugalci od kolonije Mozambique. Kancelar je trdil, da pospešuje kolonijalno politiko, ker to narod hoče. V resnici je pa stvar drugače. Sam kancelar je z razvitjem nemške zastave v Angra-Pequeni in s svojim postopanjem v državno-zborski komisiji prožil to stvar. Sedaj je tako demokratičen, da celo trdi, da se hoče popolnem udati večini. Tako demokratičen še nikdar ni bil, in bi tudi sedaj ne bil, če bi ne bil gotov večine. Ta večina pa ni izraz mišljenja naroda in se tudi ne ve, kako dolgo bode še obstala. Pri vseh dopolnilnih volitvah so propali kandidati kartelne večine. Lani je razlagal kancelar, kaka nevarnost preti Nemčiji od vzhoda in zapada in poročila iz Pariza kažejo, da je nevarnost vedno večja. Zaradi tacihi okoliščin in glede na to, da se je od 1871. l. porabilo devet milijard največ za vojaške namene in da je državni dolg narasel na 1200 milijonov mark nema svobodomiselnja stranka zaupanja v kolonijalno politiko in prepušča odgovornost zanjo večini. Onkel häuser zagovarja afriško družbo, v katere ravna teljstvu je tudi on. Grof Mirbach družega ne ve navesti za kolonijalno politiko, nego to, da mora biti dobra, ker ji svobodomiselnja stranka nasprotuje. Virhow je zoper kolonijalno politiko, a odobruje, da se nemške čete ne pošljejo v Afriko. Poraz vojske, katero bode nabral državni komisar v Afriki, ne bode mogel veljati za poraz Nemcev in torej ne bode dal povoda novim težavam in žrtvam. Windhorst zagovarja predlogo pred vsem s krščanskega stališča, da se omeji trgovina s robi. Državni komisar misli, da se z lepa ne bode dalo dosti doseči. Temveč energije in sile se bode pokazalo, tem prej se bodo zboljšale razmere. Predloga se je vsprejela v drugem branji. Proti njej glasovali so le svobodomiselnja stranka in socialisti. Včeraj vsprejela se je tudi v tretjem branji.

Domače stvari.

— (Mestni zbor Ljubljanski) ima danes zvečer izredno sejo, da izrazi sožaljenje svoje na groznem udarci, ki je zadal cesarsko hišo in vso državo. Žalost prešinila je vse kroge. Z vseh javnih poslopij, a tudi z zasobnih; kakor s Čitalnice, hranilnice vihrajo črne zastave.

— (Gosp. deželni predsednik baron Winkler) se je včeraj, predno je došla vest o smrti cesarjeviča, na Dunaj odpeljal. Tudi deželni glavar gosp. dr. Poklukar je na Dunaji.

— (Črne zastave) so razobešene tudi na vseh deželnih hišah, na deželnem dvorcu, na reduti, na Rudolfinumu, na bolnici in prisilni delavnici.

— (Vodnikov ples — preložen.) Vsled nenadne smrti cesarjeviča Rudolfa žalujejo tudi vsa društva naša. Ljubljanska čitalnica, katere je sijajni ali Vodnikov ples napovedala na to-le soboto, naznanja nam, da bode Vodnikov ples pre-

ložila na pozneje ter svojim udom dan plesa naznanila po časopisih. Isto tako odložen je Sokolov jour-fixe in vse druge veselice v mestu in na deželi, ki so bile določene za bodoče dni.

— (Priatelj družstvu) in posestnik v Kranji, pristopil je podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji kot ustanovnik ter je po gosp. Janku Globočniku imenovanemu društvu poslal petdeset goldinarjev. Presrečna hvala!

— (Nov odvetnik v Celovci.) Gospod dr. Jakob Šegula napravil je te dni pri nadso- dišči v Trstu odvetniški izpit ter je ob enem tudi takoj prisegel. Svojo pisarno otvoril bode dr. Šegula v Celovci. Koroški Slovenci vsprejeli ga bodo z razprtimi rokami, kajti narodnega odvetnika so že dolgo potrebovali. Gospod doktor je storil izvestno srečen korak, koristil bode narodni stvari, dobi pa gotovo tudi obširno klijentelo.

— (Zakona kranjskega deželnega zbora), s katerim se urejajo plačila za verski pouk po javnih ljudskih šolah, cesar ni potrdil. Deželni zbor je namreč spremenil § 5 vladne predloge t ko, da deželno šolsko oblastvo razsoja ob ustanovitvi mesta posebnega verskega učitelja, o številu tedenskih ur za verski pouk itd. le dogovorno z dotičnim verskim nadoblastvom in deželnim odborom. Po vladni predlogi pa razsoja deželno šolsko oblastvo, ko je zaslišalo dotično versko nadoblastvo in deželni odbor, ni torej vezano na mnenje teh dveh oblastev.

— („Vienac“) pričel je v poslednji številki „Književno pismo“, v katerem se laskavo ocenjuje dr. Vošnjaka roman „Pobratimi“. Ko bode ocena končana, spregovorili bomo kaj več o njej.

— (Plesni venček osobja c. kr. državne železnice) je vsled nepričakovane smrti Nj. cesarske visokosti nadvojvode Rudolfa premeščen na nedoločeni čas.

— (Naklade na pivo) v občini Vipavski vlada ni dovolila

— (Ščavniško sadjarsko društvo v Očeslavcih) vrlo napreduje. Dozdaj šteje že okolu 80 udov, ravnateljstvo šesterih mož stoji na trdnih nogah. Slava Ščavničarjem!

— (Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja Logaškega) izdalo je lično, trdo vezano knjižico: „Popis slavnostij, katere so se priredile v Logaškem političnem okraju 1888. l. v proslavljenje štiridesetletnice vladanja Nj. Velečastva presvetlega cesarja Frana Josipa I. Uredil Vojteh Ribnikar, nadučitelj v Dol. Logatcu in predsednik „Društva učiteljev in šolskih prijateljev Logaškega okraja“. Knjižica ima 94 str. in opisuje prelepo slavnost v Logatci, potem v Begunjah, na Blokah, v Cerknici, Črnem vrhu, Godoviči, Hotedersici, Idriji, Ledinah, Loži, Planini, na Rakeku, v Rovtah, Starem Trgu pri Loži, pri sv. Vidu, na Unci in v Žireh. Knjižica, ki bode prav umesten spomin na štiridesetletnico, dobiva se pri g. nadučitelji V. Ribnikarji v Dol. Logatci po 55 kr., po 60 kr. franko po pošti.

— (Nova skladba) izšla je pod naslovom: „Kolo. Broj I. Za glasovir glasbotvorio Franjo Miroslav Kalski. Vlastita na-

debele jerebice, puleč iz tal sladke koreninice. Siva blatna površina kaže se vsled utisov njih nožice kakor starinski rokopis. Vsak grm, vsaka vejica ima svojo posebno vonjavo. Čopasti udeb žvižga na kupu prsti; čuje se rezko dleskanje drozda; kukavica oglašča se v dalji; dleti in ivolge skačejo od jednega drevesa na drugo kakor kosci raznobojnega suknja.

O večerni zarji pa se prične brezkončni gozdni koncert... Zgoraj, na okolu, povsod se čuje godba. Celo morje zvokov zliiva se na gozd in zeleno senožet.

Babica se zopet vrne pod strmi holm, kjer stoji stara gozdna hiša sede na krilce, razgrne na kolenih knjigo, ali pa, v daljo gledaje, giblje z iglami nogovice, — njene misli so za Doncem. Najljubši petelin babičin, ki se je že postaral pri žganjarni, ne dá si motiti od vspomladnih gozdnih pesnj: sholma gleda čez travnike in jezero, ter prepeva, da je kaj... Časih takó zakriči, da da se sam sebe ustraši ter z jednim očesom zrè v tla, z drugim pa na babico, kakor bi hotel vprašati: „Kdo pa je tako strašno zakričal?“

Ne dolgo pred smrtjo potovala je babica z bolnim vnukom v Kisle vode na Kavkaz. Na neki postaji pred Jekaterinodarom menjala je konje. Postajski pisar pogledal je njen potni list, potem pa njo samo. Peljal je Ano Vasilevno v posebno sobo, zaprl za sabo vrata ter jo vprašal, ni li na jedni njenih pristav živela z možem in s hčerko Agrafena Bëlogubova? — Potem jej je pravil, na kak način so se Bëlogubovi rešili ognja in kako so se dolgo časa skrivali v okolici po kazaskih stanicah (naselbinah), mej drugimi tudi tukaj, kjer je Rodivon služil pri starosti.

— Kaj pa Grunja? — vpraša babica ni živa, ni mrtva od straha: — kje je ona sedaj je li živa?

— Ne vem...

— A njen mož?

— Zadnji čas je neki na Kubanu kupčeval s konji...

— Zakaj mi neumneži neso nič poročili o sebi? zakaj so me tako mučili?

— Bali so se, gospa.

— Mene so se bali?

— Ne vas, gospa, ne vas... Tako so vas hvalili, ne morejo vas pozabiti — jaz sem jim vedno prigovarjal, naj vam pišejo... Bali so se tistega grofa Arakčejeva...

— Saj on je že davno umrl...

— A druge reči — beg? ... potem požar — je li to tudi umrlo?

Babici so se udrle solze.

* * *

V Pjatigorsku, v Kislovodsku v Jekaterinodaru, povsod je potem Ana Vasilevna iskala Bëlogubovih, obljubila za njih najdbo znatno svoto denarja, dopisovala z oblastmi, s pomočjo mirnih Čerkesov občevala z gorjanci — nič ni pomagalo. Sled Bëlogubovih izgubil se je za vsikdar.

— „Vidiš, dušica, — dejala mi je babica, ko mi je povedala to zgodbo: — stara sem, ničesar nemam; imenje tvojega deda je razdeljeno, razpadlo... Kadar dorasteš, spominjaj se tega... te duše krepostne... krepostnih ljudij... Opazuj in čitaj umne knjige, in umel bodeš vse...“

klada. Tiskao R. Milic u Ljubljani. Ciena 1 for. Gospod skladatelj posvetil je to skladbo „uzornomu rodoljubu Jos. Gorupu na Rieci“. Skladba ta ni kolo za ples, marveč g. skladatelj storil je s to skladbo jako srečen korak, da se narodni ta ples uvede v koncertno dvorano. Njegovo delo podobno je v tem oziru skladbam Chopinovim, ki je na ta način pisal slavne svoje mazurke, polonēze, krakovjake itd. Drago bi nam bilo, ko bi kdo naših glasbenikov o tem delu napisal strokovnjaško oceno. „Kolo“ dobiva se pri Giontiniji v Ljubljani.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 31. januarja. Danes zjutraj rano pričelo delo, da se mrlič položi na oder pod vodstvom osebnega adjutanta cesarjevičevega, stotnika Glessla. Zjutraj prišla cesar in cesarica v cesarjevičovo spalno sobo, sedaj premenjeno v mrtvaško sobo in sta opravila tiho molitev. Albrecht, Viljem, Rainer, nadvojvodinja Elizabeta prišli pozneje k cesaričini, katere sobe so tikoma mrtvaških sob, kamor so pozneje šli. Obdukcija bode danes. Po doslej nepotrjenih glasih bode pogreb v sredo, gotovo določenega še ni nič.

Postojina 30. januarja. Pri današnji seji občine Hrenovice bil na predlog občinskega svetnika H. Kavčiča gosp. Josip Gorup jednoglasno častnim občanom izvoljen.

Razne vesti.

„(Vihar.) Preteklo nedeljo razsajal je v Pešti strašen vihar in napravil veliko škodo. Piš bil je tako močan, da je nekoga dečka šetajočega se po nabrežji vrgel v Dunav. Utopljenca rešili so še živega iz šumečih valov.

*(Smrtna obsodba.) Iz Hamburga se 26. t. m. javlja: Ropar in morilec Dauth, kateri je svojo krivdo priznal, bil je pred porotnim sodiščem obsojen na smrt. Zločinec, bivši natak na barki, umoril je pred nekoliko meseci v sobi Hamburške gostilne nekega spediterja, ga oropal, skril mrtvo truplo v kovčeg ter potem meni nič tebi nič odpotoval v svojo domovino v Baden.

Narodno-gospodarske stvari.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

II. Gospod zbornični svetnik Vaso Petričič poroča o dopisu c. kr. deželnega kot trgovskega sodišča v Ljubljani, katero javlja, da je triletna službena doba tukajšnjih trgovsko-sodnih prisodnikov, gg. Aleksandra Drea, Josipa Kordina in Josipa Luckmanna potekla meseca avgusta 1888. l. in da je umrl prisodnik Leopold Bürger ter se zbornica prosi, da nasvetuje radi imenovanja nove deželne prisodnike. Po ministerskem ukazu z dne 2. decembra 1864. l. drž. zak. št. 89, predlagati ima zbornica, namesto štirih izpraznenih prisodniških mest šest upisanih trgovcev ali osobno jamčevih drugov kake trgovske družbe, ki prebivajo v Ljubljani in je njih tvrdka upisana v trgovskem zapisniku tukajšnjega sodišča.

Z ozirom na gorenji ministerski ukaz priporoča tedaj odsek šest tukajšnjih trgovcev, od katerih so trije bili do zdaj prisodniki, in se smejo tedaj po članu IV. omenjenega ministerskega ukaza spet voliti za trgovsko-sodne prisodnike in predlaga: Slavna zbornica naj priporoča v ta namen naslednje gospode trgovce v Ljubljani: A. Drea, Jos. Kordina, Jos. Luckmanna, Vaso Petričiča, Fr. Ks. Souvana in Iv. Perdana. — Predlog je bil vsprejet.

III. Gosp. zbornični svetnik Fr. Ks. Souvan poroča o dopisu c. kr. deželne vlade z dne 26. okt. 1888. l. št. 11.232, tičočem se popolnjenega tarifa Antona Müllerja v Stobu.

Odsek se je s to stvarjo znova pečal in poroča naslednje: Tarife, in sicer: 1. za odtehtavanje 1 komada goveje živine 10 kr., 2. za odtehtanje 1 teleta 5 kr., 3. za odtehtanje 1 prešiča 10 kr., spoznala je že zbornica v svojem poročilu z dne 30. aprila 1888. l. št. 610 za primerne in je le o daljnih treh tarifih za odtehtavanje praznih in natovorjenih voz izrekla svoje pomislike.

Z ozirom na to pozval se je lastnik tehtnice, da premeni tarife v zmislu zborničnih opazek, in lastnik je premenjeni tarif predložil z naslednjimi cenami:

1. za odtehtavanje jednouprežnega ali dvouprežnega voza 5 kr.,
2. za natovorjeni jednouprežni voz 10 kr.,
3. za natovorjeni dvouprežni voz 20 kr.

Ker te tarife cene soglašajo s cenami, ki jih je nasetovala zbornica v rečenem dopisu, ni daljnega povoda, da bi se ne odobril zdaj popolnjeni tarif, in zato odsek predlaga: Zbornica naj se v svoji izjavi do c. kr. dež. vlade izreče za odobrenje tarifa. — Predlog je bil vsprejet. (Dalje prih.)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gl. 4.60; za pol leta
gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Zahvala.

Podpisani izrekam Otoški požarni brambi za uspešno pomoč pri požaru v noči mej 17. in 18. januarjem t. l. v Hrastju pri St. Petru najtoplejšo zahvalo.

Županstvo v St. Petru,

dne 26. januarja 1889.

Ivan Špillar, nadžupan.

Tuji:

30. januarja.

Pri **Mallči**: Fumme iz Trsta. — Bezlay iz Litije. — Spannbauer, Lewy, Schneider, Scholz z Dunaja. — Singer iz Gradca.

Pri **Sionu**: Roma iz Inomosta. — Baron iz Gradca. — Speschar iz Wartberga. — Müller z Dunaja. — Berg-hold iz Uma.

Pri **južnem kolodvoru**: Gordol iz Trsta. — Pertot iz Proseka. — Kalkenheim iz Brna.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
30. jan.	7. zjutraj	740.1 mm.	— 5.6° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	738.1 mm.	4.4° C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	737.4 mm.	3.2° C	sl. zah.	obl.	

Srednja temperatura 0.7°, za 2.0° pod normalom.

Z britko žalostjo naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša presrečno ljubljena hčerka, oziroma sestra

ALBINCA

danes ob 1. uri popoldne, po dolgej in mučnej bolezni, v 10. letu svoje starosti, preselila se na oni boljši svet.

Pogreb bode v petek dne 1. februarja ob 1/5. uri popoldne iz hiše št. 16 na Bregu k sv. Krištofu. (67)

V Ljubljani, dne 30. januarja 1889.

Francišek in Felicita Kokalj, stariši.

Adela, Stefana, Felicita, sestrice

Francišek, bratec.

Zahvala.

Podpisani izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem preblagim sorodnikom in častitim udeležnikom, koji so svoje sočutje nad britko izgubo nam premile matere na najslajnejši način izrazili, bodi si pismeno ali pa z udeležitvijo pri sprevodu.

Ajdovščina, dne 30. januarja 1889.

Zaljujoča rodbina

(65)

Florenini.

Št. 823.

Oglas.

IV. 1889/1.

S tem se naznanja, da se bodo **dne 5. februarja 1889.** in če bode treba naslednje dneve **v hiši št. 17 na Brodu (Dolenji Logatec)**, poleg velike ceste, **prostovoljnim javnim dražbenim** potom v zapuščino posestnika, lesnega trgovca in krčmarja **Janeza Hladnika** spadajoče premakljivo blago, mej tem

posebna zaloga vina in žita s posodami, zaloga kupčijskega lesa, pohišna in kuhinjska oprava, vozovi, konji, krave, junčki, svinje, sodi i. t. d.

prodajalo

in pritlehni in v prvem nadstropji proti zahodni strani ležeči del staniša imenovane hiše št. 17 in tako tudi gospodarska poslopja

na 6 let v zakup dalo.

C. kr. okrajno sodišče v Logatci, dne 28. prosenca 1889.

(64—1)

Glasovir,

kratek, v dobrem stanu, prodaja po nizki ceni

A. Rumpel,

(53—3)

Emonska cesta št. 6.

Dve lepi prodajalnici

na Glavnem trgu št. 19 (prostori prejšnje eskomptne banke) se oddasti za prihodnji sv. Jurij.

Natadeneje se izve pri gosp. **Frideriku Sossu** v Špitalskih ulicah. (61—2)

Št. 791.

(45—3)

Razglas.

Njegovo c. in kr. apostolsko Velečastvo je z najvišjim odločilom z dne 27. decembra 1888. leta najmilostiveje blagoizvolilo potrditi sklep deželnega zbora vojvodine Kranjske, s katerim se stolnemu mestu Ljubljani dovoljuje, da sme

od 1. januarja 1889. l.

naprej do vstetega l. 1898. pobirati za 100% povišano naklado od dohodkov najemščine (gostaščine), in sicer takó, da so najemščine pod 50 goldinarjev popolnoma proste, od najemščin od 50 goldinarjev do vstetih 100 goldinarjev pa je plačevati na leto po dva krajcarja od vsakega goldinarja najemščine in od najemščin nad 100 goldinarjev po štiri krajcarje naklade od vsakega goldinarja najemščine.

To se na podstavi dopisa veleslavnega deželnega odbora kranjskega z dne 8. januarja 1889., št. 50, daje na splošno znanje.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

v 17. dan januarja 1889.

Najnovejše leposlovno delo!
NARODNA KNJIŽNICA.
I. ZVEZEK.
POBRATIMI.
Roman. — Spisal dr. J. Vošnjak.
Elegantno vezan 1 gl. 20 kr.
Dobiva se v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani in v drugih knjigarnah.

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov
je
koroški rimski vrelec
jako odlična zdravilna studenčnica pri **vratnih, želodčnih, mehurih in obistnih boleznih**, pri **kataru, hripavosti, kašljanju**, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (736—14)
jako fina namizna voda
s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in želedece otežujočih primesi.
V Ljubljani ga prodaja M. E. Supan; v Kranju: F. Dolenc; v Celju: J. Matič.